

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/146/2021
Identifikačné číslo spisu:	1519202309
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1519202309.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. M., bytom A. - B. mesto, adresa na doručovanie: X. XX, XXX XX A., zastúpeného JUDr. Gabrielom Blehom, advokátom so sídlom v Bratislave, Martinčekova 16 proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 7C/28/2019, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2020 sp. zn. 7Co/62/2020, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. januára 2020 č. k. 7C/28/2019-98 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 55.078 € a nemajetkovej ujmy vo výške 24.000 € s príslušenstvom, ktorú mu mali spôsobiť štátne orgány - polícia, prokuratúra a súd prvej inštancie, nakoľko žalobcu vystavili vyšetrovaniu, obvineniu, obžalobe ako aj súdnemu rozsudku, a to tým, že ho falošne obvinili zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon. Okrem uvedeného žalobca žiadal náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy aj z titulu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvej inštancie. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, keďže táto si ich ako úspešná strana v konaní neuplatnila.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) odvolanie žalobcu uznesením z 30. júna 2020 sp. zn. 7Co/62/2020 odmietol, a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1 V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že odvolanie žalobcu z 5. marca 2020 nemalo náležitosti odvolania v zmysle § 363 CSP v spojení s ustanovením § 127 ods. 1 CSP, nakoľko v podanom odvolaní absentoval vlastnoručný podpis žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu. Súd prvej

inštancie tak podľa odvolacieho súdu správne uznesením z 27. marca 2020 č. k. 7C/28/2019-109 vyzval žalobcu v súlade s § 373 ods. 1 CSP na odstránenie väd podania. V uznesení zároveň uviedol, akým spôsobom má odvolateľ odvolanie doplniť a poučil ho o následkoch nedoplnenia odvolania (neodstránenia väd odvolania), keď aj vyššia súdna úradníčka súdu prvej inštancie skúmala podpisy na podanom odvolaní so záverom, že sa jedná o viditeľné fotokópie. Právny zástupca žalobcu e-mailovým podaním z 20. apríla 2020 uviedol, že odvolanie bolo súdu doručené osobne s vlastnoručným podpisom samotného žalobcu, na základe čoho doplnené odvolanie nepredloží. Vádu odvolania spočívajúcu v absencii vlastnoručného podpisu tak žalobca v súdom ustanovenej lehote neodstránil.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z § 420 písm. f) CSP. Vo svojom dovolaní uviedol, že súdu prvej inštancie už dlhodobejšie nedôveruje, na základe čoho vyhotovenia odvolania, ktoré obsahovali originálne podpisy žalobcu a jeho právneho zástupcu odovzdal osobne v podateľni súdu. Podľa žalobcu by odvolania bez originálnych podpisov pracovníčka podateľne ani neprevzala, nakoľko by porušila služobné povinnosti. V dôsledku uvedeného má za to, že niektorá osoba s prístupom do spisu musela urobiť fotokópiu odvolania s originálnym podpisom, tú vložiť do spisu, a originál odvolania zničiť. Následne žalobca vo svojom dovolaní opísal priebeh pojednávania konaného dňa 21. januára 2020, ktoré sa podľa žalobcu nemalo uskutočniť, a na ktoré sa dôsledne nepripravil, pretože očakával, že sa v dôsledku žalobcom podanej námietky miestnej príslušnosti súdu odročí. Rovnako namietal, že súd prvej inštancie predčasne, a bez splnenia požiadaviek právneho zástupcu na doplnenie dokazovania ukončil pojednávanie a celé konanie. V závere žalobca požiadal dovolací súd o odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia v zmysle § 444 CSP, bez bližšej špecifikácie dôvodov.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu navrhla, aby dovolací súd dovolanie v súlade s § 447 písm. f) CSP ako procesne neprípustné odmietol. V podstatnom poukázala na to, že v prípade nedoručenia písomného podania nemožno vlastnoručný podpis nahradiť mechanickými prostriedkami. Na základe uvedeného má žalovaná za to, že v prípade nedoručenia odvolania s vlastnoručným podpisom žalobcu v origináli, dovolací súd postupoval v súlade s § 386 písm. d) CSP, ak odvolanie žalobcu odmietol. Rovnako žalovaná zdôraznila, že žalobcovi bol poskytnutý dostatočný priestor na odstránenie nedostatku odvolania, a reagovaním na výzvu súdu, že túto náležitosť nedoplní, sa sám žalobca pripravil o možnosť odvolacieho prieskumu rozsudku súdu prvej inštancie. Následne poukázala na to, že z obsahu podaného dovolania nevypývajú žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť uznesenia odvolacieho súdu, a s výnimkou jedného odseku sa dôvodmi, pre ktoré bolo odvolanie odmietnuté, žalobca nezaobrá. K požiadavke žalobcu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu žalovaná uviedla, že jej nemožno vyhovieť, nakoľko dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu neukladá žalobcovi povinnosť plniť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)] po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch:

6. Žalobca v rámci podaného dovolania bez ďalšieho požiadal, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu. Najvyšší súd nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovieť návrhu, pozn.).

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci

samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovoľanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovoľací dôvod sa vymedzí tak, že dovoľateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu zmätočnosti uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

11. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Žalobca videl naplnenie dovoľacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP v tom, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie z dôvodu, že ho vlastnoručne nepodpísal, hoci on tak urobil, pričom odvolací súd postupoval podľa jeho názoru na základe zmanipulovaných podkladov obsiahnutých v súdnom spise zaslanom prvostupňovým súdom (prvostupňový súd resp. jeho zamestnanci mali vymeniť v súdnom spise originál podaného odvolania s jeho originálom podpisu za kópiu dokumentu, pozn.).

13. Podľa § 127 ods. 1 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

13.1. Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

13.2. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súď nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

13.3. Podľa § 386 písm. d/ CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

14. Zo súdneho spisu predloženého najvyššiemu súdu vyplýva, že žalobca podal dňa 6. marca 2020 osobne na podateľni súdu prvej inštancie odvolanie voči prvostupňovému rozsudku. Z prezenčnej pečiatky prvostupňového súdu vyplýva, že odvolanie (č.l. 106 a 107 súdneho spisu) bolo súdu doručené o 8 hodine v troch exemplároch a jednou prílohou (č. l. 108 súdneho spisu). Okrem zažurnalizovaného odvolania žalobcu na č.l. 106 a 107 sa ďalšie jeho dva exempláre nachádzajú za č.l. 155 súdneho spisu v rámci nezažurnalizovaných písomností, avšak obsahujúcich prezenčnú pečiatku prvostupňového súdu s dátumom 6. marca 2020. O spojitosti (identite) týchto dvoch exemplárov odvolania s prvým exemplárom zažurnalizovaným na č.l. 106 a 107 súdneho spisu svedčia tiež zvislé štyri sivé pásy (zrejme od tlačiarne, pozn.) a jedna výraznejšia zvislá čierna v strede listiny, a to na všetkých troch exemplároch odvolania a prílohy.

14.1. Súď prvej inštancie následne uznesením z 27. marca 2020 č. k. 7C/28/2019-109 vyzval stranu žalobcu na doplnenie chýbajúcej náležitosti odvolania, t. j. vyzval žalobcu aby v lehote 15 dní súdu

doložil vlastnoručne podpísané odvolanie z 5. marca 2020. Predmetnú výzvu prevzal právny zástupca žalobcu dňa 8. apríla 2020.

14.2. Právny zástupca žalobcu reagoval na výzvu súdu e-mailovým podaním z 20. apríla 2020 tak, že vzhľadom na situáciu s koronavírusom nebude na výzvu písomne reagovať. Následne uviedol, že nepredloží doplnené odvolanie, nakoľko odvolanie bolo podľa žalobcu doručené súdu osobne s vlastnoručným podpisom samotného žalobcu, a označil konanie na súde prvej inštancie za nezákonné s vymenovaním ďalších krokov (podávaním trestného oznámenia, predostrenie prípadu ministerke spravodlivosti SR atď.), ktoré plánuje vo veci podniknúť. Nakoľko žalobca aj napriek výzve súdu prvej inštancie neodstránil nedostatky podaného odvolania, resp. odmietol uvedené nedostatky doplniť, a najvyšší súd nevidí žiaden právne relevantný dôvod, pre ktorý právny zástupca žalobcu odmietol odvolanie doplniť v zmysle výzvy súdu, procesné predpoklady pre odmietnutie odvolania bez zaoberania sa meritom veci tak boli splnené.

14.3. Dňa 22. apríla 2020 vyššia súdna úradníčka v reakcii na mail (bod 14.2.) opätovne preskúmala všetky tri rovnopisy odvolania a v rámci úradného záznamu (č.l. 111 súdneho spisu) konštatovala, že na všetkých troch exemplároch absentuje vlastnoručný podpis žalobcu alebo jeho právneho zástupcu, „keďže sa viditeľne jedná o kópie“. Následne v rámci COVID 19 zákonodárstva dala spis na lehotu 15. mája 2020, dokedy môže žalobca svoje podanie doplniť.

14.4. Vzhľadom na nečinnosť strany žalobcu bol spis doručený odvolaciemu súdu 21. mája 2020 za účelom rozhodnutia o odvolaní.

15. Najvyšší súd v kontexte vyššie uvedeného považoval tvrdenie žalobcu - o výmene originálu odvolania (a jeho podpisu) za kópiu zo strany niektorej osoby, ktorá mala prístup ku spisu a záujem na neprerokovaní tejto veci - za ničím nepodložené a účelové. Teoreticky, keby aj takáto evidentne protiprávna činnosť (manipulácia so súdnym spisom) hrozila, čo sa nepreukázalo, je nepochopiteľné správanie sa strany žalobcu, ktorá jednoduchým spôsobom mohla túto vadu (podpis na odvolaní) na výzvu súdu odstrániť, čo výslovne odmietla (bod 14.2.). Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že odvolací súd odmietnutím odvolania neznemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobca neopodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

16. Vzhľadom na nosné dôvody pre ktoré odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu (§ 386 písm. d/ CSP), ktorých zmätočnosť v rámci dovolacieho prieskumu zistená nebola, bolo už nadbytočne sa venovať dovolacej argumentácii žalobcu o ďalších vadách podľa § 420 písm. f/ CSP (o neodročení prvostupňového pojednávania, o predčasnosti prvostupňového rozhodnutia, o miestnej či vecnej príslušnosti).

17. Najvyšší súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

18. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.